

ШЫН

1963 ч.
ДЕКАБРЬ
4
СРДА
№ 286 (5690).

СЭКП Тыва обкомунун Тыва АССР-нин Дээди
Совединин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

Өртөө 2 көп.

УДУРТУРУ ДЭЭРГЕ— КИЖИЗИДЕРИ БОЛУР

— СЭКП ТК-ның июнь Пленумунун шийттирилери-биле таанышкан, удуруткучтардан чүгле ажил-агый-жы эвес, харын кижизидер болур чорукту бистиң партиялык негеп турары кончур шын-дыр деп түшүндүрүп берген. Кижизидерге ажилыңа нити кыйгырылганы-биле кызыгар-латтынмай, харын тус-тус кижилерге чок болуп, оларнын канчаар чурттап, ажилдап турарын сонунгап, бир эвес керек апар болза оларга моральдык-ада, материалдык-ада дуушаны көргүзүп, өсө-биле-ада, ажил-биле-ада дуушалаар апар. Кижилер ийдиң сагыш салышканын күш-ажыл-биле харылаарлар — деп, Току районунун «Совет Тыва» колхозунун даргазы, ССР-нин Дээди Совединин депутаты эш В. Тамды-оол дыка шын чугаалап, боду керек кылдында мыңар ажилдап-ада турар колхозтун, районун, республиканын болгаш бүгү чуртун мурунда салышкан сорулгаларын дугайын колхозчуларга ол тодаргай, билиңгир тайлырлар бербишан, оларны күш-ажылдын эң дээр чижелерине кижизидер, кижилерин амыдырал-чурталгазын айтырларын үргүлчү сонунгап, оларын курут-туп өздүгенин дугайында чогуулап сагыш салып турар. Ол бүгү үк колхозтун нити чедишкенин эстутеринге улуз ролдугу болган.

Бистиң көдөүстө шаңкынды удуруткучтар хей. Таңды районунун «Революцияны чыбышкы» колхозунун даргазы эш Г. Гудков, Чөө-Хемчик районунун «Большевик» колхозунун даргазы эш К. Шулуз, Каа-Хем районунун «Тилеги» колхозунун даргазы эш Д. Зайшев оларны болгаш оон-ада өскөлериң чижек болгаш адал болур. Кижилерге дыңнап болгаш сагыш човангыр чорукту биле ханы хүндүлдеди болгаш авторитетти олар чеди алгылаан. Олар болза боттарынын хүндүлдеди эки билиң, партия организациалары-биле, активчилер-биле сыйып харла-заалык ажилдап, массаларга даанып, оларнын сүмелерин болгаш санааларын барымдаалап турарлар. Колхоз-ка болгаш совхозка, фермага азы бригадага кижилер-биле ажилдап билир, оларнын дугайында сагыш салып турар удуруткуч барда, нинда ажил-херек маргалда чокка эки чоруп турарын мурун ажил-агый-агыйларын дуржулгазы бадыткан турар.

Шупту удуруткуч амыдыралын ийдиң болурун партия бистен негеп турар. Кижилерни командаларга эвес, а оларны өөредип болгаш олардан өөренир херек. Бо негеделерин барымдаалайын, чүгле «бодуну-биле» хеделир, канчалар-бөрүктерин арга-биле ажилдап, кижилерни кончуп-хөртөктөр удуруткучлар партия-ның болгаш човуну буруу шапышкынындап чалаалаар.

Чамдык чижелерин ап көрө-лөр. «Өк» совхозтун чамдык удуруткучлары кизи бүрүзүнү утаанып, чүрөңгө чедер оруту ам-ада тышпаан. Совхоз ажил-агыйны көргүзүлгөр талазы-биле козазы «Кызыл тараачын» колхозтан ыракта чок-жудап калган. Илчарага директор эш В. Лихтин ажил-агыйны көдүрениң түндүгүн кижилерни кижизидеринде деп чүвени сагышайың, политиктиң ажилды нити чегеринге көрө кылдыр көрүп келген. Ол бодуну дужаалдары-биле чүгле дөрт ай иштинде 100 ажилчыны догдуткан. Мында кижилер-биле эделек, партия-жи сөгүст ажилдар алгы-кышкы-биле, догдун чоруп-биле солуттуган. «Барлык» совхозтун директору эш Макальский чүгле дужаал күжү-биле ажилдап, политиктиң кижизидилгеге боду киришпей келген. Эш Макальский 1962—1963 чылдарда ажил-чыннар ортузунга чаңгыс-ада лекция, беседа кылбаан. Улут-Хем районунун «Күш-ажылдын хосту» колхозунун агроному эш Довровский «колхозчулар-биле чүгле «ажыл-херек» дугайын чугаалайыр кизи мен» дээш, агитаторла-

Кызыл-Орда областың тараажыларының чедишкени

СЭКП Төп Комитеди болгаш ССР-нин Министрлер Чөвүленин күрөңгө тараа садар талазы-биле планын чедишкенин күөстү кени-биле холбаштыр Кызыл-Орда областың бүгү амылчы чоннарынга ниги байыр чедирген. Областың колхозтары болгаш совхозтары белеткел чегеринге 2,4 миллион пуда тарааны, оң иштинде 2,1 миллион пуда ристи дужаган.

Областың ажил-ишчилери ристарылының сугаттыг чегерин эң хей-биле калбартыр талазы-биле бар турар бүгү аргалары амылган, тараа болгаш көдээ ажил-агыйның өске-ада продуктуларын бугурун шыңгыр көдүдериң чедип алыр дээринге бугурун СЭКП Төп Комитеди болгаш ССР-нин Министрлер Чөвүлени илергейлээн.

(СЭТА).

ХУУСАА БЕТИНДЕ

ТУЛА. Новомосковск химия комбинатында СЭКП ТК-ның Пленумунга алдар болдурган күш-ажылчы элчеге бир дугаарында чедишкени болгаш колхоз-талар фабриказының коллективни кирген. Ажилдап турар күчүперге чедишкенин бугурун сентябрь 9-та чыл планын күөсөдериң ол коллектив хүлээлген. Коллектив берген сөзүңгө ээ бол турар. Заводтун бүгү чехтери болгаш элчегери ноябрьда үзүткенишиң чокка амылдап, хүн ооналдаларын ажыр күөсеткен.

Новомосковсктин химия комбинатында чылдын сөлүгү чыгында планнаан продукция бугурунун денделиң декабрь 15-те чедип алыр дээш демисежиң турар.

КАЛИНИНАБАД (Таджик ССР). Таджикстаның энергия тууду-жулары СЭКП ТК-ның ам болур Пленумун улуг күш-ажылчы тилеге-биле уткуп турар. ГЭС-те сөлүгү алдыгы агрегатты тургусан болгаш улуттуп тогун берген. Илчанагаш Таджикстаның муруну чүгүндө Вахш хемде тургусан болгаш Ортаңың Азияда эң улуг гидростанция хуусаазыңдан чыл бурунгаар амылгалга кирген.

МЕДАЙНЯЯ (Литва ССР). (СЭТА). Медайяның химия комбинатының коллективни күгүр кислотаны бугуру талазы-биле чыл ооналдын күөсеткен. Аңаа чүгле ноябрьда бестин баштайгы күгүр-кислота технология шупту-ну амылгалга кириген. А ам үшкүзүм тептер туруп турар. Су-перфосфат комплексин дүрген темпилер-биле туруп турар.

Россияның көдээ ажил-ишчилериниң чаа сорулгалары

Чурттуң бүгү тарылга шалдери-ниң 60 хуу хирези Россия Федерациязының девисизиринде мөөнетинген. Сөлүгү чылдарын дургузунда бүгү чурттаагызын ышкаш, республиканың көдээ ажил-агыйында удуз өскөрлөгөр болдулаан, оң продукттуу дыка беден. Ол болза чегер болгаш мал ажилын көдүрер талазы-биле бистиң партиямыстың болгаш оң Төп Комитединиң чоруктаны организакты болгаш политиктиң аажок улуг ажилынын түндөү болган. 1962 чылда республикага тараа бүдүрери 5,3 миллиард пуд четкен азы 1953 чылдын-биле денизерге 80 хуу өскөн, чигир свёклазы—3,9 катан, тарымал тоорук — 60 хуу, лен-долгуну—2,4 катан, кон эст—53 хуу, сүт—69 хуу өскөн.

Илчала-ада республиканың көдээ ажил-агыйының шынар талазы-биле көргүзүлгөри чавис болуп, дыка хей колхозтарда болгаш совхозтарда тараа культураларын дүдүдү бедик эвес болуп арттышан. Малдын баш сааның өздүгези мал чемнериниң бугурулузын чогур көдүрүшкени-биле быжылтатылаан учурда сөлүгү чылдарда бир инекке оонаштыр сүт саалазын харын күдүлөп баткан.

1963 чылда Россия Федерациязыга агаар-бодуштуң байдалы оңа таарымча чок болган. Калың-ошкун күш, оң даразында Сибирини, Топкара хөрүзүнүң болгаш өске-ада чамдык районларын хаара туткан калдыктын эң чугула көдээ ажил-агый продукттарын бугурун инициатива-биле таарымча чок саларын чегерин чугаажок. Тараа культураларын болгаш өске-ада культураларын ортумак дүдүдү сөлүгү беш чылдарыңдан эвеш болган. Бо чүдүлгө харын байдалдарында бугурулуз өргөлдөдериң ажилдакчылар, дыка хей колхозтарын болгаш совхозтарын ажил-ишчилери организакты чорукту көргүзүп, көдээ ажил-агыйның бүгү адирларын хөгжүдериң дээш чүдүлгө демисежиниң чугаалап кама чогур.

Бо чылдын нарын болгаш берге байдалдары түрүбү, республикага эртен чылдыннан каргофельди — 31 хуу, лен-волокону—60 хуу, эстти—19 хуу хейи белеткээр. Эртен чылдыннан элзиң хей сүт, ногаалар, балчык культуралар салым алдыган турар. Барының тараа барык-те 1960 чылдагызын кире белеткетиң.

Ам бо үдө республиканың бүгү колхозтарында болгаш совхозтарында, бугурулуз өргөлдөдериңде 1964—1965 чылдарда көдээ ажил-агый оң жөндүрениң планнаан чогалайр ажил чоруп турар. Республиканың чаа беш чылдын (1966—1970)

Көдээ ажил-агыйның химизациязы 1970 чылда тараа бүдүрерин 8,6 миллиард пуд, чигир свёклазын—50 миллион тонна чедир көвүдөдир арганы Россия Федерациязының колхозтарыңа болгаш совхозтарыңа бээр. Ээтти бүдүрери 2,8 катан, сүттүү—ийи катан өзер.

Чылдарда) планын амылдап кылары ололоон. Көдээ ажил-агыйның химизациязын талазы-биле Коммунист партияны төзөвилеп турар улуг хемчеглери чегер болгаш мал ажилын шыңгыр көдүреринге калбак перспективаларын амылгып турар.

«Россия Федерациязы көдээ ажил-агый продукттарының бүгү хевирлиң бугурун өстүреринге эки аргаларың болуп турар» деп, эш Н. С. Хрущев чугаалаан.

Минералдык чемшичилелерин, гербицидлерин болгаш хоран-химикаттарын бугуруп үндүрерин көдүрериң магадылтыңан турштугу дүдүткериң алгының, тараа, эст, сүт болгаш өске-ада продукцияны бугурун өстүреринге база бир таарымчадык байдалы болур.

СЭКП Төп Комитединиң декабрь Пленумунга белеткел-биле холбаштыр СЭКП ТК-ның РСФСР талазы-биле бюрозунуң болгаш республиканың Министрлер Чөвүлелин дас-

Тараа бүдүрерин көвүдөдир— кол сорулга

Аажок улуг чегер дегемнериң Россия Федерациязы чуртта тараа бүдүреринде кол чегер кезаде ээлеп келген болгаш ээлеп-ада турар. Совет Эволюцияны инициатива-биле тараа бүдүрерин республиканың бот-денизин эртен чылда 62 хуу чыгам болган. Колхозтар болгаш совхозтар тараа ажил-агыйны улам ынай көдүреринге өгөрөткөс кураалдарың ажил болуп турар.

Тараа болгаш өске-ада культураларын инициатива чылдарың улам ынай өстүреринге, а ол ышкаш өзүп турар мал ажилында чегер-суруну быжылдарың сорулгазын тарылга шалдериң калбартыңарың күөсө-биле моон сонгаар шийтирилел болбас деп чүве бистеге мырыңай билиңгир. Бисте күрүрениң улуг капытал салышканын өгөрөткөс кураалдарың болгаш куруккан чегерлерин кол

шалдери 1954—1958 чылдарда шийгөттиңен. Чаа-чаа кур чегерлерин аңдарын улуг чарыгдалдар-биле холбашан.

Тараа болгаш өске-ада көдээ ажил-агый культураларын инициатива чылдарың көвүдериң колдуңда оларын дүдүдү бедилерин күөсө-биле боттанар. Химия улуттук-тун шапкын хөгжүлдөди ол дугайында аажок улуг аргаларын амылгып турар.

Россия Федерациязының 1970 чылда тарааның нити чымылдызын 1962 чылда алган 5,3 миллиард пудага удуз 8,6 миллиард пуд чедирерин бистиң кылган саналгаларыңа айттып турар.

1970 чылда Россия Федерациязында барааның тарааның кол бугуручулары болза Соңгу Кавказ, Топкара хөрүзүнүң зонаның облас-

шадары 1954—1958 чылдарда шийгөттиңен. Чаа-чаа кур чегерлерин аңдарын улуг чарыгдалдар-биле холбашан.

Тараа болгаш өске-ада көдээ ажил-агый культураларын инициатива чылдарың көвүдериң колдуңда оларын дүдүдү бедилерин күөсө-биле боттанар. Химия улуттук-тун шапкын хөгжүлдөди ол дугайында аажок улуг аргаларын амылгып турар.

Россия Федерациязының 1970 чылда тарааның нити чымылдызын 1962 чылда алган 5,3 миллиард пудага удуз 8,6 миллиард пуд чедирерин бистиң кылган саналгаларыңа айттып турар.

1970 чылда Россия Федерациязында барааның тарааның кол бугуручулары болза Соңгу Кавказ, Топкара хөрүзүнүң зонаның облас-

шадары 1954—1958 чылдарда шийгөттиңен. Чаа-чаа кур чегерлерин аңдарын улуг чарыгдалдар-биле холбашан.

Тараа болгаш өске-ада көдээ ажил-агый культураларын инициатива чылдарың көвүдериң колдуңда оларын дүдүдү бедилерин күөсө-биле боттанар. Химия улуттук-тун шапкын хөгжүлдөди ол дугайында аажок улуг аргаларын амылгып турар.

Россия Федерациязының 1970 чылда тарааның нити чымылдызын 1962 чылда алган 5,3 миллиард пудага удуз 8,6 миллиард пуд чедирерин бистиң кылган саналгаларыңа айттып турар.

1970 чылда Россия Федерациязында барааның тарааның кол бугуручулары болза Соңгу Кавказ, Топкара хөрүзүнүң зонаның облас-

шадары 1954—1958 чылдарда шийгөттиңен. Чаа-чаа кур чегерлерин аңдарын улуг чарыгдалдар-биле холбашан.

Тараа болгаш өске-ада көдээ ажил-агый культураларын инициатива чылдарың көвүдериң колдуңда оларын дүдүдү бедилерин күөсө-биле боттанар. Химия улуттук-тун шапкын хөгжүлдөди ол дугайында аажок улуг аргаларын амылгып турар.

Россия Федерациязының 1970 чылда тарааның нити чымылдызын 1962 чылда алган 5,3 миллиард пудага удуз 8,6 миллиард пуд чедирерин бистиң кылган саналгаларыңа айттып турар.

1970 чылда Россия Федерациязында барааның тарааның кол бугуручулары болза Соңгу Кавказ, Топкара хөрүзүнүң зонаның облас-

шадары, Урал, Поволжье, а ол ышкаш Барың Сибирь болган турар. Бо беш экономиктиң районнары тарааның нити чымылдызы 7 миллиард пуда кире азы Россия Федерациязында ап турар тарааның 80 хуузунга четкен турар умурлуг. Оон-биле кады 1970 чылда тараа культураларын тарылга шөлү 85 миллион гектар болур. Тараа бүдүрерин өстүрерин колдуңда дүдүттү бедилериниң сурунуга үндөйлөш, минералдык болгаш органиктик чемшичилелерин калбаа-биле ажилдарының түндөүлө чедип алган турар.

Бир эвес 1958—1962 чылдарда республикага тараа культураларының гектар бүрүзүндө ортумак дүдүдү 10,4 центнер турган болза, 1970 чылда гектар бүрүзүндө 16,7 центнериң, оң иштинде Соңгу Кавказка—29 центнери, а Краснодар крайыга—45 центнери, Топкара хөрүзүнүң областарга—23 центнери, Төп чегери, Волга-Ватканың, Соңгу-Барың тарааның районнарыга—16 центнери, Уралга—15 центнери аларын айттып турар; өске-ада районнарга дүдүтүп баала-ла өзер.

1970 чылда тараа культураларының 85 миллион гектар нити шөлүндө 60 миллион гектардан өвөш эвеси чемшичилер болуп турар. Илчарага түш-түс экономиктиң районнарга ылаа хөрүзү-климат байдалдардан болгаш тараа культураларының тарып өстүрүп турар сорттарың минералдык чемшичилелерин таарып турарыңа амаарштыр чемшичилелерин төгериниң азы-бүрү нормаларын айттып турар.

Бирги эөлөгө минералдык чемшичилелерин оларын амылгыла-ыңдан эң улуг амылгыт чүдөдериң ап болур чегер шыктың районнарга болгаш сугаттыг чегерге ажилдаар апар. Тараа культураларының бүгү шалдериң чемшичилелерин төгерин Соңгу Кавказтын, Топкара хөрүзүнүң областарын шыктың районнарыңа, Төп чегери, Волга-Ватка районун, Соңгу-Барың тарааның, Иракы Чөөн чүтүң областтарыңа ажиллаан турар.

Уралдың районнарыңа тараа культураларың шөлүңү 75 хуузуң, Поволжье—60 хире хуузуң болгаш Чөөн Сибирге—45 хуузуң чемшичилерин айттып турар. Барың Сибирге тараа культураларының шөлүңү дөрттүң бир кезинде чемшичилелерин үндүртүп бариң бодал турар.

Чоокта чаа «Правдага» «Тараа бүдүрерин көвүдөдирин чугула курааларың» деп чүдүдү параш үндүрүп, ол чүгүлө Бүгү-эволюция Ленин аттыг Көдээ ажил-агый академиязың академигери П. Лукьяненко, В. Луговой болгаш көдээ (Уланчызы 2-ги арында).

Комплексилик бригада

Улут-Хем районда «Күш-ажылдын хосту» колхозтун №1 комплексилик бригаданың механизаторлары СЭКП ТК-ның декабрь Пленумунга утуштур боттарың арында социалистик чарышты салып алган ажилдап турарлар. Механизатор бугуру бодунуң эволюция тракторларын, кокуз машиналарын бедик шынардык септен алып сорулганы салган.

Бригадир эш С. Павлова удурткан септелерин арында механавторлар Ш. Донгурак, Т. Хаалдай Б. Буян-Хем олар «ДТ-54» тракторларын септелгезин шынарлык кы-

лып турар. Кокуз машиналарының септелерин С. Сундуй, Ш. Шаңгыр-оол бо хүнгерге чедир 6 септеланы, кизи бүрүзү бир-бир лушлинкти чаксы козу ажилдарыңа белен кылдыр септөөр.

Ол-ада бригаданың кезигүүнери техника септелгези-биле холбаштыр, кыштагаларга болгаш фермаларга мал чемини сөөрткөдөндө бөксө-ла илчегейлгир киржиң турар. Механизаторлар М. Леер, Б. Монгула-оол кинда кызылалды ажилдап, хүн үлүңү үргүлчү 120—130 хуу чедирип келгенер.

Ийи хүннүң семинары

Тандың партия комитеди чөкө-та чаа ийи хүннүң семинарын организациалаан. Аңаа партия эге организациаларының секретарлары болгаш оларын оралачылары киришкен. Семинарга элзиң каш теоретиктиң лекциялар, колхоз тургузушкунун талазы-биле болгаш совхозтарын болгаш улуттуп бугурулуз ажил-чорудулганын холбаштыр организациалаан илеткелдер дыңнакчыларын улуг кичөөгөйниң болдурган. Семинарның дыңнакчылары боттарың ажил-дуржулганың, агитколлективтерин канчаар удурут турарың, лекторлар бөдүңүз ажилын болгаш хей-инити организациаларыңа удурутканы тус бүрү информ-

тааны кончур сөзүң болган. Ол ышкаш партия хүрөөлөриниң өздөздөшкө хамаарышкан, ылаңгыла анык коммунисттерни кижизидер, партияга кезигүүнү хуулап алырыңдык документиңиңиң шың кылып, партия, комсомол, профсоюз организациаларының ажил планын тургузар айттырлар талазы-биле тайлырларын семинарга база организациалаан.

Профсоюз организациаларыга удурутканы экижерде талазы-биле обшрофүвөдөлиңниң даргазы эш Норбуңун, делегей байдалың дугайында СЭКП обкомунуң тылазы эш Делешкиниң номчаан лекцияларын семинарның дыңнакчыларын сонуттаткан.

Бедик атты алган соонда...

Октябрың социалистик Улут революциязың 46 чыл оюн таварыштыр «Найбарың» совхозтун Урбун фермазында коммунист күш-ажылчы фермазы деп атты тыышкан. Чедип алган ол бедик ат коллективниң немиңгүнерин күш-ажылчы улам сорук кирген.

Чуртка хей сүт бээр дээш совхозтун фермалар арызыңа чарымыңа бо ферма тилекчи болуп, бо чылын 156 тонна сүттү дужаар тургаш ноябрь 13-на чедир 164 тонна берип, азы планын дыка ажыр күөсеткен.

СЭКП ТК-ның ам болур Пленумунга коллектив күш-ажылчы белеткел умуражыр дээш саанчылар социалистик чарышты арында улам калбартып, ажилының темпизин бедилеп турарлар. Чыл төңүзүңгө чедир 10 тонна сүттү садар деп хүлээлгени алганар. Ам бестин ол хүлээлгезинде 7 тонна амыл сүттү күрүңгө дужаалган.

Саанчыларын арында калбарган чарышча Тания Наваштай бедик көргүзүлгөли болган. Бодунга быжылган 18 саар инентеринде 30436, а бир саар инентер-не 1690 кг сүттү саап, алган хүлээлгезин ажыр күөсеткен.

Коммунист партиямыстың ап турарың чаа хемчегер бугуруң күш-ажылчы белеткел-биле умуражыр — бистиң совет кижиликтерин патриотчу чаңчылы болуп берген. Илчанагаш бир саар инентер-не 1710 кг сүттү алыр деп чыл эгезинде алган хүлээлгениң декабрь Пленумунуң амыл-тынар хүнүңгө чедир күөсеткен турар мен — деп, Тания Наваштай чугаалап турар.

Комсомолчу саанчы Шимит Мижит-Доржу саар инентер-не ноябрь 19-на чедир 1748 кг сүттү алган. Оон ынай улуг нызлыг саанчы Ховалыг Дунга Будупнова, инек кадарчы Очур олар ажилыңа кызымакнай чорун көргүзүп келгенер.

Ам үдө ферманың саанчылары инентерин силос-биле чегерип, сугарылганы чөп организациалап турар. Ол-сигениң чөп ажилдарын барымдаалазы, соолган чүс амыл инентери фермадан уулап, Бай-Булуңда аңгы оларлазы эгезлэн. Наман ол инентер оолдап эгезлэнде, фермага напак экип, кадарын планнап турар.

Амы үдө ол ферманың саанчылары болгаш надрчылары зоотехникти өөредилгеге хаара туттуган. Бо хүнгерде баштайгы ийи кичээлдер эртен, Ук кичээлдерин зоотехник эш Мажаа республиканың болгаш районун, ферманың амыдыралы-биле ханы холбап, ута-шынарлык эрттиңен.

Техника септелгези

Чөө-Хемчик районда «Сельхозтехника» каттыжышының Чалаана салбырының механизаторлары СЭКП ТК-ның декабрь Пленумунга күш-ажылчы чедишкенин ужуражыр дээш сорук киришкени-биле ажилдап турарлар. Бо хүнгерге чедир олар «ДТ-54» болгаш «МТ-3» деп тракторларын бүрүн

«Беларусь» тракторну бригадада быжылган. Тракторист Ч. Мады, чүдүрүчүлөр Вера Дондуппан, Тамара Балган олар хүн бүрдө үш рейс кылдып, өдөк сөөртүп турар. Бригада 250 тонна өдөкти ногаа шөлүчө төгөр алдыр болуп.

Танды районда «Коммунисттик херек» көдээ ажил-агый артелиңиң Шаңга сүт-баран фермазының саанчызы Оюн Халымова Севляба фермада коочун ажил-ишчилерин бэрээс. Анык саанчылар оон кезээде азы сүмелерин ул турар. Саанчының уруу Раа кызын школага өөрөткөс, чагы дымштылга үзүңдө фермага чедип келгеш, авазы-биле кады амылдап, инектери азырап ажаан, саарыңа өөренип турар. Оң күзели авазы ышкаш саанчы мергеялди чедип алдыр болур.

Саанчы Оюн Севлябага 20 баш тый инектери хуулааган. Ол инек бүрүзүндө 900 литр сүт саарын хүлээлген. Ук хүлээлгези чедишкениң күөсеткенин турар. ЧУРУКТА: Саанчы О. Х. Севляба сепараторну аймага белеткелп Фотозу С. ФЕОКТИСТОВТУ.

БЕДИК ШАННАЛ

Хей чылдарың дургузунда ия амылгыча бедик бугурулуз көргүзүлгөри чедип алганы база Магада областың иячилериниң ортузунга мурун ажил-херек нестердерингиз илчегейлгир киришкени дээш ССР-нин Дээди Совединиң Президиумунуң 1963 чылдың декабрь 2-де Чамдык-биле Чукот колхоз-совхоз бугурулуз аргасының «Канчалаский» совхозунун ия бригаданың бригадир Иван Арептога ЛЕНИН орденин болгаш КАДЫР биле «МАСКА» адым медалды бербишан, Социалистик Күш-ажылдык Маалыры атты тыышкан.

Ия амылгыч хөгжүдериңге бедик бугурулуз көргүзүлгөри болгаш ияниң баш сааны өстүрер талазы-биле чеди чыл планын хуусаа бетинде күөсеткени дээш ССР-нин Дээди Совединиң Президиумунуң Чам

